

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. De Castitate, & opposito vitio Luxuriæ, ac utriusque speciebus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Resolutionem hujus pendere ex proximè dictis Conclusionè primâ. Nam Authores illi, qui homicidam pro vita hominis ad nullam restitutionem faciendam ex Iustitia teneri censent, consequenter in proposito idem docent. Et huic sententiæ favet textus L. ult. ff. De his, qui dejecerunt &c. ubi legitur: Cùm liberum hominis corpus laesum fuerit, Judex computet mercedes Medicis præstitas, cateraque impendia, quæ in curatione facta sunt: præterea operas, quibus caruit & cariturus est ob id, quòd inutilis factus est: cicatricum autem, & deformitatis nulla sit æstimatio, quia liberum corpus nullam recipit æstimationem. Hæc ibi.

Fundamenta negativæ sententiæ.

54. Hæc sententia probabilis est, tum ob allegatum textum Juris Civilis, additamque rationem; tum ob multiplicem Authoritatem. Opposita tamen sententia est probabilior, ac fundamentis Doctoris tum Angelici, tum Subtilis, n. 49. relatis, conformior. Nam allegatus textus Juris præcipuè loquitur pro Foro externo, in quo negatur Actio pro cicatricibus; id est, nulli conceditur, Actionem instituere ad petendum aliquid in Foro externo pro cicatricibus, aut vitâ hominis: siquidem de ijs, quæ spectant ad Forum conscientia, Jus Civile minus fuit sollicitum, si cæteroque provideatur pacifica, & bonæ Reipublicæ gubernationi. Unde Lessius lib. 2. de just & jure cap. 9. dubit. 11. non obstante, quòd priorem sententiam amplexus sit, tandem num. 145. fateatur, pro damno vitæ, & pro injuria deberi satisfactionem quandam signis doloris, & petitione veniæ; imò interdum, saltem ex Charitate, & naturali æquitate, adesse obligationem ad aliquam pecuniariam satisfactionem, præsertim si hæredes sint pauperes.

Opposita sententia probabilior.

DISTINCTIO IV.

De Sexto Præcepto Decalogi.

QUÆSTIO I.

De Castitate, & opposito vitio Luxuriæ, ac utriusque speciebus.

1. Sexto Decalogi Præcepto, quod Exodi cap. 20. proponitur his verbis. Non machaberis, non solum prohibetur Adulterium, quod propriè Machia dicitur, verum etiam universa-

quæ hoc præcepto prohibentur, & licet

Aaaa z

licet

liter omnis illicitus concubitus, & inordinatus actus in materia venerea. Antequam autem foeditas, malitiâque hujus vitij explicetur, cum contraria juxta se posita magis elucescant, operæ præcium fore visum est, ipsius Castitatis naturam, excellentiamque declarare; quam admiratus Sapiens exclamando dixit, Sap. 4. *O quam pulchra est casta generatio cum claritate! Immortalis est enim memoria illius: quoniam apud Deum nota est, & apud homines.*

Castitas a-
gatur de
Castitate?

Castitas,
quid?

(a) Con-
formiter
dicitur
Tract. 7.

Dist. I.

n. 24.

Castitas alia
perfecta,
alia imper-
fecta,

2. CONCL. I. Castitas est species Temperantiæ, quæ moderatur inordinatum appetitum, usumque venereorum. Ita communis. (a) Sicut enim Abstinencia, & Sobrietas moderantur inordinatum appetitum & usum in esculentis, & poculentis; ita Castitas moderatur inordinatum appetitum venereorum.

3. CONCL. II. Castitas generatim alia est perfecta, alia imperfecta. *Perfecta* est, quæ ab omnibus voluptatibus carnis, tam licitis, quam illicitis, perpetuò abstinere proponit: unde hæc etiam affectum nuptiarum excludit. *Imperfecta* verò est, quæ ad tempus duntaxat id proponit, vel solum intendit ab illicitis abstinere, sed licitis moderatè uti, prout fit in Matrimonio.

Castitas ad-
huc triplex,

4. Deinde Castitas communiter dividitur in Conjugalem, Vidualem, ac Virginalem. Et de hisce tribus Castitatis speciebus mentionem faciens D. Augustinus, *lib. de Viduitate*, inquit: *Bona est pudicitia conjugalis, melior vidualis, & optima virginalis.* Item D. Hieronymus *cap. 13. in Mattheum, & lib. 1. contra Jovinianum*, ac alij, fructum centesimum assignant Virginibus; sexagesimum Viduis; & trigessimum honestis, piisque Conjugibus.

Conjugalis,

5. *Castitas conjugalis* est prædicta Castitas imperfecta, quæ delectationes tactus circa res venereas moderatur in conjugatis, ut debito & licito duntaxat modo admittantur: videlicet causâ prolis, aut vitandæ incontinentiæ, vel reddendi debitum; & hoc temporibus, ac locis congruis, modo naturali, non autem explendæ libidinis gratiâ. *Castitas vidualis* est, si post obitum alterius conjugis servatur perfecta Castitas. Tandem *Castitas virginalis* est ipsamet Virginitas: & hæc est absolutè perfecta Castitas, & omnium perfectissima; prout ostendit D. Apostolus

Vidualis, &

Virginalis,
quæ cæteris
est perfe-
ctior.

1. Corinth. 7. estque unanimis SS. Patrum sententia, ac novissimè definitum in Concilio Trid. *Sess. 24. can. 10. ibi: Si quis dixerit, statum conjugalem anteposendum esse statui virginitatis, vel calibatus;*

non esse melius ac beatus manere in virginitate, aut coelibatu, quam jun-
gi matrimonio, anathema sit. Concordant dicta num. preced.

6. Porro Virginitas describitur à S. Augustino lib. de S. Virgi-
ginitate, cap. 13, quod sit in carne corruptibili incorruptionis perpetue quid &
meditatio. Duo enim dicit Virginitas, integritatem videlicet quæ impor-
corporis, in tantum, ut nunquam in perpetuum consentiatur in-
carnis corruptionem; ac insuper propositum observandi inte-
gritatem illam in perpetuum. Unde verè Virgines non sunt
parvuli, quantumvis carne integri, quia hujusmodi propositum
non habent: neque adulti volentes aliquando nubere, eò quòd
propositum perpetuò servandi Virginitatem non habeant: nec
etiam illi, qui mentaliter consentiunt in rem veneream sine
opere subsecuto, ob rationem proximè dictam. Verùm in his
Virginitas amissa adhuc recuperabilis est per poenitentiam; ut
habet Summa Angelica §. Virginitas, & Sylvester ibidem num. 2. &
alij. Quamvis Lessius lib. 4. c. 2. num. 113. arbitretur, in talibus
non manere virtutem Virginitatis, eò quòd hæc dicat proposi-
tum perpetuò abstinendi à venereis: licet adhuc vulgò dicantur
Virgines, quia manet corporis integritas, adeoque status ille,
qui communiter vocatur Virginitas.

7. Additur notanter, in tantum, ut nunquam consentiatur in car-
nis corruptionem; qualis fit per fornicationem, aut pollutionem
voluntariam &c. Etenim nihil obest Virginitati, si claustra pu-
doris violenter infringantur per involuntariam pollutionem,
aut passivam oppressionem Virginis, si desit consensus hujus in
ipsam. Quinimò tunc locum habet illud S. Lucie, Virginis &
Martyris, dictum ad Palschadium Præfectum: Si invitam jusseris vio-
lari, Castitas mihi duplicabitur ad coronam.

8. CONCL. III. Castitati opponitur Luxuria, quæ est inor-
dinatus appetitus, vel usus venereorum. Ita communis. Et
istud, cæteroquin turpissimum vitium, est unum ex septem Pec-
catis Capitalibus (b) de quo rectè Doctor Angelicus 2. 2. q. 151. Et in Tract.
art. 4. ad 3. dicit, quòd inter cætera Intemperantiæ vitia, præci-
pue sint exprobrabilia peccata venerea.

9. CONCL. IV. Species Luxuriæ sunt septem, videlicet sim-
plex Fornicatio, Adulterium, Incestus, Stuprum, Raptus, Sacrile-
gium, & Vitium contra naturam: quorum ultimum subdividi-
tur in Mollitiem, Bestialitatem, Sodomiam, ac Indebitum con-
cumbendi modum. Ita Mastrius disp. 15. Theol. Mor. n. 141. San-
nig dist. 2. de Temperantia, quaest. 3. num. 4. & alij: quamvis non-
nulli

nulli omittant Sacrilegium; id est, Sacrilegum concubitum à persona, vel cum persona per votum simplex, vel solemne Castitatis, aut susceptionem Ordinis sacri Deo sacrata commillum.

An omnes distinguantur in genere Luxuriæ?

10. Notat tamen Herincx *disp. 2. de Temperantia, quæst. 3. num. 19.* quòd propriè sola Fornicatio, & Vitium contra naturam, specie distinguantur in genere Luxuriæ. Nam cætera, quantum ad malitiam Luxuriæ, conveniunt cum Fornicatione, cui singula superaddunt specialem malitiam extra genus Luxuriæ; Adulterium quidem malitiam Injustitiæ, incestus malitiam contra Pietatem, Stuprum malitiam violentiæ, &c. In proposito de singulis (dempto Sacrilegio, de quo jam alibi (c) dictum) specialiter loquendo, sit

(c) Tract. 5. Dist. 3. n. 11, 14. & 15.

QUÆSTIO II.

De Fornicatione, Adulterio, & Stupro.

Fornicatio, XI. quid, & quàm grave peccatum?

CONCL. I. *Simplex Fornicatio est peccatum Luxuriæ, quo solutus cum soluta per carnalem commixtionem peccat. Ita communis. Et quidem Fornicationem esse peccatum mortale, de Fide est; & habetur ex illo ad Ephes. 5. Omnis fornicator, aut immundus, non habet hereditatem in regno Christi. & Dei. Et Galat. 5. Manifesta sunt autem opera carnis, qua sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria. &c. & his similia: qua prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur, & alibi.*

Fornicatio est intrinsecè mala.

12. Quinimò Fornicatio non solum est peccatum mortale ex prohibitione Legis Divinæ, sed etiam est intrinsecè mala, ipsique rectæ rationi dissona. Hinc quippe D. Apostolus *1. Corinth. 6.* pluribus rationibus demonstrat malitiam ejus: implicat autem, quòd malitia cujuscumque probetur argumentis petitis à ratione, nisi ejusmodi malitia sit dissona rationi. Accedit, quòd vagus concubitus, sive fornicarius, sit contra bonum prolis: nam ad educationem hominis non solum requiritur cura matris, à qua nutritur; sed multò magis cura patris, à quo est intruendus, & defendendus, atque in bonis tam interioribus, quàm exterioribus promovendus: ac proinde contra naturam hominis est, quòd utatur vago concubitu, utpote per quem tollitur certitudo prolis respectu patris & econtrà; prout optimè argumentatur Doctor Angelicus *2, 2. q. 154. art. 2.* Hinc meritò Innocen-

TIUS